Naslov:
Kuhač, Franjo Ksaver

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Franjo Ksaver Kuhač (Osijek, 20.11.1834. - Zagreb, 18.06.1911.), etnomuzikolog i glazbeni povjesničar.
Obitelj mu se nekada zvala Kuhačević, a kasnije Koch. To je prezime i sam Franjo Ksaver nosio do 37. godine života. U Osijeku polazio gimnaziju, ali je zbog sudjelovanja u političkim demonstracijama 1848. bio primoran napustiti mjesto školovanja i preseliti se u Donji Miholjac, gdje se pripremao za učiteljsko zvanje. God. 1852. otišao u Peštu, gdje je dvije godine kasnije diplomirao na preparandiji sa svjedodžbom peštanskog Konzervatorija. Nakon toga svoje glazbeno znanje proširivao u Leipzigu, Weimaru i Beču. Po povratku u Osijek djelovao kao klavirski pedagog i zborovođa, a tijekom dvanaest godina, zahvaljujući novcu što mu je nakon smrti ostavio stric, putovao po Hrvatskoj, Sloveniji, Bosni, Srbiji, Crnoj Gori, Makedoniji, Bugarskoj i dr. skupljajući narodno blago (napjeve, stihove, poslovice, glazbala, nošnje i sl.).
God. 1871. preselio u Zagreb ponijevši sa sobom zbirku od 2000 harmoniziranih narodnih napjeva koju zbog nerazumijevanja ljudi i ustanova kojima se obraćao za pomoć nije uspio odmah tiskati. God. 1872. postao nastavnik teorije i klavira na muzičkoj školi Glazbenog zavoda. Zbog sukoba s predsjednikom Glazbenog zavoda svojevoljno je (1876.) napustio mjesto nastavnika na muzičkoj školi. Nakon toga su pred Kuhačem bila tri desetljeća života bez stalnog namještenja u kojima je usprkos teškom životu, ponekad na rubu bijede, nizao raspravu za raspravom osvjetljujući u njima probleme iz najrazličitijih područja glazbe, prije svega iz folklora. Na području folkloristike najznačajnija mu je zbirka "Južno-slovjenske narodne popievke" (4 knjige, 1878. - 1881., 5. knjiga objavljena je 1941.) s 1600 napjeva uz klavirsku pratnju. Svoje pedagoško iskustvo sabrao u priručnicima "Prva hrvatska uputa u glasoviranje" (1896. - 1897.) i "Uputa za pjevanje za srednje škole" (neobjavljeno). Pionirski je bio Kuhačev rad na stvaranju hrvatske glazbene terminologije (rječnik glazbenog nazivlja u Kuhačevu prijevodu Lobeova "Katekizma glazbe", 1875.).

Mjesto (grad/općina):
Osijek (OSIJEK)

Donji Miholjac (DONJI MIHOLJAC)

Pešta

Leipzig

Beč (Austrija)

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1834-1911 g.

Funkcije:
Etnomuzikolog, glazbeni povjesničar i skladatelj.

VIAF osoba:
73895510

Naslov:
Vuk-Pavlović, Pavao

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Pavao Vuk-Pavlović (Koprivnica, 02.02.1894. - Zagreb, 13.11.1976.), filozof.
Gimnaziju završio u Zagrebu (1912.), nakon toga studirao na Sveučilištu u Leipzigu, gdje je slušao Wundta, Volkelta i Sprangera. Zbog rata prekinuo školovanje u spomenutom gradu i nastavio ga u Zagrebu, te 1921. doktorirao disertacijom "Spoznaja. Metodologički pokušaj s osobitim obzirom na problem očitosti". Usavršavao se u Berlinu. Godine 1922. imenovan nastavnikom na III. realnoj gimnaziji. Dopisni član JAZU od 1928. godine. Od 1929. do 1941. docent na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, od 1948. radio u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu kao viši bibliotekar, tri godine kasnije umirovljen. Godine 1958. izabran za izvanrednog, a 1961. za redovitog profesora na Filozofskom fakultetu u Skoplju. Godine 1972. vratio se u Zagreb. U svojim se radovima ponajviše bavio spoznajnoteorijskim i metafizičkim te aksiološkim i estetičkim problemima.
Djela: "Spoznaja i spoznajna teorije" (1926.), "Opravdanje vjere" (1933.), "Razvaline" (1964.), "Duševnost i umjetnost" (1976.).

Mjesto (grad/općina):
Koprivnica (KOPRIVNICA)

Leipzig

Skoplje (Makedonija)

Berlin

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1894-1976 g.

Funkcije:
Filozof

Naslov:
Plotnikov, Ivan

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Ivan Plotnikov (04.12.1878. - 31. 07.1955.), hrvatski kemičar ruskog podrijetla.
Prvi profesor fizike i fizikalne kemije na Kemijsko-inžijerskom odsjeku Tehničke visoke škole u Zagrebu (od 1926. Tehničkog fakulteta). Studirao fiziku i matematiku u Moskvi, doktorirao u Leipzigu (1905.). Godine 1914. postao upravitelj Kemijskog instituta na Moskovskom sveučilištu, godinu kasnije postigao drugi doktorat, a 1916. postao redoviti profesor. Četiri godine kasnije (1920.), došao na Tehničku visoku školu u Zagrebu, gdje je osnovao Zavod za fiziku i fizikalnu kemiju. Umirovljen je 1943. godine. U svojim radovima bavio se kinetikom fotokemijskih reakcija i proučavao fenomene iz područja ultraljubičastog zračenja. Bio je prvi urednik međunarodnog znanstvenog časopisa "Radiologica", koji je od 1937. do izbijanja II. svjetskog rata izlazio u Berlinu.

Mjesto (grad/općina):
Moskva (Rusija)

Leipzig

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1878-1955 g.

Funkcije:
Kemičar.

VIAF osoba:
48817453

Naslov:
Weber, Johann Jacob

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Johann Jacob Weber (1803. - 1880.), njemački knjižar i nakladnik te osnivač izdavačke kuće J. J. Weber u Leipzigu.

Mjesto (grad/općina):
Leipzig

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1803-1880 g.

Funkcije:
Knjižar i nakladnik.

VIAF osoba:
67235865

Naslov:
Supek, Ivan

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Ivan Supek (Zagreb, 08.04.1915. - Zagreb, 05.03.2007.), fizičar, filozof i književnik.
Studij fizike i filozofije započeo je u Zagrebu, a nastavio u Zürichu i Leipzigu, gdje je doktorirao (1940.). Bio je asistent Wernera Karla Heisenberga i radio na kvantnoj teoriji polja. Pošto ga je 1941. uhitio Gestapo, pa je potom na Heisenbergovu intervenciju pušten, vratio se u Hrvatsku i djelovao u Prosvjetnom odjelu ZAVNOH-a (1943.). Kao član predsjedništva Kongresa kulturnih radnika u Topuskom (1944.) upozorio je na opasnost od nuklearnog oružja. Predavao je fiziku na Medicinskom fakultetu u Zagrebu (1945–46.) i bio prvi profesor teorijske fizike na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu (1947–85.), gdje je osnovao školu teorijske fizike koja je fiziku u Hrvatskoj podigla na europsku razinu. Osnovao je Institut Ruđer Bošković (1950.) i bio njegov prvi direktor, a zbog protivljenja nemirnodopskomu korištenju nuklearne energije za izradu atomske bombe bio je isključen s Instituta (1958.). Bio je i prvi profesor filozofije znanosti na Sveučilištu u Zagrebu, a osnovao je i Institut za filozofiju znanosti i mir (1960.). Sudjelovao je u osnutku Pugwashke konferencije o znanosti i svjetskim zbivanjima. Pokrenuo je i uređivao časopis Encyclopaedia moderna. Rektor Sveučilišta u Zagrebu (1968–71.), potaknuo je osnivanje Interuniverzitetskoga centra u Dubrovniku (1970.). Nakon 1971. prisilno je bio isključen iz javnoga života; javnu djelatnost obnovio je 1989. Redoviti član JAZU (danas HAZU) od 1960., predsjednik (1991–97.), profesor emeritus od 2000. godine. Dobitnik je Nagrade za znanost "Ruđer Bošković" (1960.) i Nagrade za životno djelo (1970.). Bavio se problemima supravodljivosti i kvantne elektrodinamike, teorijom metala na niskim temperaturama, preinačio je Blochovu integralnu jednadžbu u diferencijalnu jednadžbu za električnu vodljivost na Fermijevoj plohi. Uz sveučilišne udžbenike i stručne knjige (Teorijska fizika i struktura materije, 1949.; Moderna fizika i struktura materije, 1965.; Nova fizika, 1965.; Počela fizike: uvod u teorijsku fiziku, 1994.), pisao je djela iz povijesti i filozofije znanosti (Od antičke filozofije do moderne nauke o atomima, 1946.; Povijest fizike, 1980.).

U književnosti se javio dramama, koje je 1959. tiskao u drugom dijelu znanstvenoesejističkog izdanja Na atomskim vulkanima (Velika piramida, konačna verzija Piramida, 1971.; Na atomskom otoku, konačna verzija 1974.; Bijeg u svemirsku utopiju, poslije tiskana pod naslovom Let u nebo, 1970.). Mnoštvo drama objavio je i 1960-ih, npr. Bajka modernog vremena (1962.), kojom naznačuje političko-društvene i znanstvene igre oko izgradnje i vođenja Instituta "Ruđer Bošković", Proces stoljeća (1962.), koja prethodi pojavi istoimenoga romana, a u kojoj se usredotočio na suđenje R. Oppenheimeru, koji se protivio izradbi hidrogenske bombe, U kasarni na rubu šume (1963.), Mirakul (1964.), koja tematizira Hvarsku bunu pod vodstvom M. Ivanića, U predsoblju (1965.), u kojoj bivši ratnici traže osobne odgovore na kominformsku osudu Jugoslavije, i Lovište (1969.). Veliku pozornost izazvala je drama Heretik (1968.) o M. de Dominisu, u kojoj se Supek približava metodologiji Sartreove filozofske drame, te nudi predodžbu o arhetipskom heretiku koji može biti i naš suvremenik. U posljednjih petnaestak godina stvaralaštva dramska je ostvarenja tiskao samo u periodici: Lutrija imperatora Augustusa (1991.), Vrag je tiho naglas (1991.), Gabrijel (1994.), Biskup i ban (1995.), Pusta, zatrovana zemlja (1996.), Tais (1997.). Romaneskni prvijenac Dvoje između ratnih linija (1959.; prerađeno izdanje objavljeno 1970. pod naslovom Sve počinje iznova) autobiografska je kronika o predratnim i ratnim političkim previranjima na Zagrebačkom sveučilištu. Pisao je i povijesne romane, a prema svojim ranijim dramama: Heretik (1968.), Extraordinarius (1974.) i Buna Janusa Pannoniusa (1992.). Sva tri se bave izvorima hrvatskoga vjerskoga, političkog i državničkoga humanizma te idejama i nazorima njegovih pronositelja. Takav je donekle i političko-dokumentarni roman

Krunski svjedok protiv Hebranga (1983.; redigirana verzija Krunski svjedok u Hebrangovu slučaju, 1990.). Sjećanja na pojedine epizode iz vlastitoga života sabrao je u romanu Otkriće u izgubljenom vremenu (1987.). Zanimljiv je i satirični znanstvenofantastični roman EPR-efekt (1995.), u kojem se bavi američko-ruskim sukobom što prijeti uništenjem života na planetu. Svojevrsni je misaoni vrhunac Supekova stvaranja romaneskni ciklus Hrvatska tetralogija (1995.: Između ratnih linija; U prvom licu; Medvedgrad; Uzašašće). Supekova esejistička i publicistička djela (Superbomba i kriza savjesti, 1962.; Posljednja revolucija, 1965.; Opstati usprkos, 1971.; Krivovjernik na ljevici, 1980.; Povijesne meditacije, 1996.) također nose humanističku poruku. Godine 2007. objavljena je njegova "intelektualna autobiografija" Tragom duha kroz divljinu.

Mjesto (grad/općina):
Zagreb (ZAGREB)

Leipzig

Zürich

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1915-2007 g.

Funkcije:
Fizičar, filozof i književnik.

VIAF osoba:
27474328

Naslov:
Payne, Henry Albert

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Henry Albert Payne (1812. - 1902.), engleski slikar, ilustrator, grafičar i tiskar. Rođen u Londonu, radio u Leipzigu od 1838., a također je djelovao u Newcastleu, Leicesteru i Londonu.

Mjesto (grad/općina):
Leipzig

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1812-1902 g.

Funkcije:
Slikar, grafičar i tiskar

Naslov:
Ludwig & Hülßner

Vrsta osobe:
Pravna osoba/Tijelo

Povijest:
Arhitektonski biro Ludwig & Hülßner iz Leipziga osnovali su arhitekti Robert Ludwig i Theodor Hülßner. Biro je bio specijaliziran za projektiranje školskih zgrada.

Mjesto (grad/općina):
Leipzig